

Chọn và làm đất: Chọn các loại đất giàu chất hữu cơ, nhiều mùn như đất thịt pha cát, đất phù sa ven sông, cao ráo, dễ thoát nước, tưới tiêu chủ động. Đất được cày sâu, bừa kỹ, dọn sạch cỏ dại và lên luống rộng 70 cm, cao 15 – 20 cm.

Mật độ, khoảng cách: Có thể gieo hạt trực tiếp hoặc gieo bầu sau đó đưa ra trồng để tranh thủ thời gian (với vụ đông trên chân đất 2 lúa). Ngô được trồng 2 hàng trên luống với khoảng cách hàng cách hàng 45 – 50 cm, cây cách cây 12 – 15 cm (mật độ khoảng 130.000 - 160.000 cây/ha).

Phân bón: Phân đạm là nhân tố quan trọng cho năng suất của bắp non nên cần nhiều hơn lân và kali, riêng phân chuồng nên bón càng nhiều càng tốt. Lượng phân cần bón cho 1 ha gồm: 8 - 10 tấn phân chuồng hoai mục + 330 - 350 kg đạm + 370 - 400 kg supe lân + 80 kg phân kali. Những nơi đất chua có thể bón thêm 400 – 500 kg vôi bột trước khi làm đất để nâng độ pH của đất lên trên 4,5. Bón lót toàn bộ phân chuồng + 100% lân + 30% đạm + 30% kali bằng cách trộn đều bón vào hốc, lấp đất mỏng rồi mới gieo hạt hoặc đặt bầu. Bón thúc lần 1 sau mọc 10 - 15 ngày với 20% lượng đạm + 20% kali. Thúc lần 2 sau lần 1 khoảng 10 - 15 ngày với 30% đạm + 40% kali. Thúc lần 3 sau lần 2 từ 10 - 15 ngày với số đạm và kali còn lại.

Cách bón: Lần 1 có thể pha nước tưới vào gốc, các lần sau bón cách gốc 5 cm kết hợp với xới xáo, làm cỏ, vun gốc cao để chống đổ cho cây. Tưới nước cho đất đủ ẩm, nhất là thời kỳ ngô đang phun râu, trổ cờ.

Rút cờ: Đây là biện pháp kỹ thuật rất quan trọng đối với sản phẩm ngô rau

nhằm tập trung dinh dưỡng cho lấp phát triển nhanh, rút ngắn thời gian sinh trưởng, tăng trọng lượng và chất lượng bắp non. Tùy theo từng giống và thời vụ, thường 45 - 50 ngày kể từ khi gieo hoặc trước khi cây tung phấn là phải rút cờ triệt để.

Thu hoạch: Bắt đầu thu từ bắp thứ nhất phun râu 3 - 5 cm, với bắp thứ 2, thứ 3 thì chờ phun râu dài 5 cm. Râu màu hồng tím chưa biến thành đen.

Nguồn: Báo Nông nghiệp Việt Nam, ngày 30/9/2005.

QUY TRÌNH SẢN XUẤT HẠT GIỐNG NGÔ LAI F1 HQ 2000

Giống ngô giàu đạm HQ 2000 do Viện Nghiên cứu ngô lai tạo, có nhiều ưu thế như cứng cây, cây thấp, chống đổ và chịu hạn tốt, ít nhiễm sâu bệnh, khả năng thích ứng rộng. Đến nay, nhiều địa phương đã mở rộng diện tích trồng giống ngô này.

Để chủ động được nguồn giống cho năng suất, chất lượng cao nhằm cung cấp cho nông dân gieo trồng, Trung tâm Khuyến nông Hải Phòng đã xây dựng được quy trình sản xuất hạt giống ngô lai F1 HQ 2000 để nông dân có thể ứng dụng rộng rãi.

Đặc điểm dòng bố mẹ

Dòng bố mẹ có chiều cao cây trung bình 1,3 - 1,5 m, chiều cao đóng bắp 0,6 - 0,7 m, chống đổ và chịu hạn tốt.

Thời gian từ gieo hạt đến chín: vụ xuân 125 - 130 ngày, vụ đông 105 - 115 ngày.

Chuẩn bị vật tư

Vật tư chuẩn bị cho 1 sào Bắc bộ (360 m²) gồm: phân chuồng 300 - 400 kg, vôi bột 15 - 20 kg, NPK 15 - 17 kg, phân lân Lâm Thao 12 - 15 kg, phân đạm 10 - 13 kg, phân kali 7- 8 kg, thuốc trừ sâu 0,5 kg.

Làm bầu

Với cách làm bầu sẽ tiết kiệm được hạt giống bố mẹ, lên luống dễ tưới tiêu nước, loại bớt cây lẫn trước khi ra bầu, dễ điều khiển việc gieo hạt bố mẹ khác ngày. Phải ngâm hạt bố sau hạt mẹ 3 ngày.

Nguyên liệu làm bầu cần có phân chuồng, không bón hoặc tưới đạm cho bầu. Nếu thời tiết hanh khô phải tưới nước hàng ngày cho bầu, làm mái che sương muối, tránh mưa dầm hoặc hanh khô.

Tuổi bầu tốt nhất là 4 - 5 ngày, dài nhất là 7 ngày.

Ra bầu

Làm luống rộng 1,3 m (cả rãnh), cao 20 - 25 cm, trên mặt luống đặt bầu ngô với khoảng cách 65 x 23 - 25 cm cho một bầu ngô mẹ (khoảng 1.500 - 1.700 cây mẹ/sào) và 65 x 30 cm cho một bầu ngô bố (300 - 350 cây bố/sào). Chú ý không dồn 2 hàng ngô bố vào giữa luống, đặt bầu cao trên mặt luống, không cuốc hố sâu.

Rắc 1 - 1,5 kg thuốc Basudin hay Vibam để trừ sâu xám, dế mèn.

Bón lót phân chuồng, NPK xen giữa các hốc ngô, bầu ngô không được tiếp xúc với phân bón. Tỷ lệ ngô bố/mẹ là 1/4.

Khi ra bầu rãnh phải có nước (trừ trời mưa). Ra bầu xong phải có rơm rạ che phủ.

Chăm sóc

Phải chăm sóc sớm, bón phân tập trung, đặc biệt sau trở 5 - 10 ngày không nên bón thêm đạm. Luôn giữ cho bộ rễ có lớp đất tơi xốp, thông thoáng, không bị ngập úng, hay để đất bị dẹt chặt, ngày sau cơn mưa phải phá váng kịp thời và luôn làm sạch cỏ.

Cách bón phân

Bón lót toàn bộ phân chuồng và phân lân, rạch hàng, bỏ hốc xong bón phân, lấp đất.

Bón thúc lần 1 khi cây ra 2 - 3 lá, bón 1/2 lượng đạm, 1/2 lượng kali, bón sau khi xới và kết hợp tưới nước. Đất ẩm thời kỳ này quyết định độ đồng đều của ruộng giống.

Bón thúc lần 2 khi cây được 5 - 7 lá bón 1/3 lượng đạm, 1/2 lượng kali, xới vun gốc nhẹ kết hợp tưới nước.

Bón thúc lần 3 khi cây 9 - 10 lá, bón nốt 1/3 lượng đạm, vun cao và kết hợp với tưới nước.

Chú ý nên bón phân xa gốc ngô.

Khử lẫn, rút cỏ và thụ phấn bằng tay cho hàng mẹ.

Khử lẫn cả hàng bố và mẹ vào các giai đoạn 5 - 6 lá, 7 - 9 lá và lúc ngô trở bằng cách chặt bỏ cây lẫn.

Dùng tay rút cờ mẹ trước trỗ (khi chưa tung phấn) tránh không để mất lá, sót nhánh cờ gây tổn hại cho cây.

Khi ngô bố tung phấn, dùng tay rung cờ và lấy phấn của cây bố đung vào hộp khô, sau đó thụ phấn cho rơi đều vào các bầu ngô mẹ. Sau khi thụ phấn xong 15 - 20 ngày, tiến hành chặt ngô bố.

Phòng trừ sâu bệnh

Vệ sinh thường xuyên đồng ruộng sạch sẽ, đánh bắt chuột trước khi ra bầu bằng đánh bẫy, bả, hoặc đào bắt.

Phòng trừ sâu xám ở thời kỳ cây con bằng cách bắt tay hoặc dùng thuốc trừ sâu như trên. Chú ý phòng trừ sâu đục thân và phòng trừ sớm đối với bệnh khô vằn bằng thuốc Validacine.

Thu hoạch

Tiến hành thu hoạch khi ngô chín sinh lý (chân hạt có điểm đen) và ẩm độ 25 - 30%.

Chọn lọc, loại bỏ những bắp không đủ tiêu chuẩn, bắp non, bị sâu thối hoặc bắp có lẫn giống ngô khác...

Nguồn: Báo Nông thôn ngày nay, ngày 25/10/2005

Hỏi & đáp:

PHƯƠNG PHÁP GHÉP XOÀI

Hỏi: Cách đây khoảng chục năm do không có nhiều thông tin về cây xoài

nên gia đình tôi đã trồng một vườn xoài bưởi (tức xoài ba mùa mưa). Do thu lời không cao, nay tôi muốn chặt bỏ để trồng lại giống xoài quý như xoài cát Hoà Lộc. Nhưng có người khuyên là không nên chặt bỏ xoài bưởi mà nên ghép giống xoài quý lên gốc của cây xoài bưởi thì sẽ nhanh cho trái hơn. Xin cho biết nói vậy có đúng không? Nếu đúng xin được hướng dẫn cách làm?

Đáp: - Trên cây xoài giống mới chọn những cành có lá đọt đã chuyển từ bánh tẻ sang già cứng, có đường kính khoảng gần 1 cm, sau đó cắt lấy một đoạn ngọn dài khoảng 10 cm, dùng kéo cắt hết lá, tại chỗ gốc của đoạn cắt này lấy dao ghép (mông, cứng, sắc, nhọn) cắt vạt một đoạn dài khoảng 4 - 5 cm, phía đối diện cắt vạt 1 cm (tạo thành hình nêm). Sau đó dùng một băng vải nilon (có bề rộng khoảng 1 cm) quấn kín hết phần ngọn của cành ghép (chỗ không cắt vạt) để bảo vệ phần ngọn không bị mất nước.

- Trên cây xoài giống cũ đang trồng trong vườn nhà, cách mặt đất khoảng 40 - 50 cm dùng dao ghép rạch hai đường song song với thân chính (mỗi đường dài khoảng 4 - 5 cm, cách nhau khoảng 1 - 1,5 cm-tuỳ theo cành ghép lớn hay nhỏ), phía trên cắt một đường ngang nối hai đường này lại với nhau tạo thành một hình chữ U ngược. - Sau khi đã tạo được chữ U ngược, lấy mũi dao ghép tách mở vỏ của chữ U ngược ra rồi luồn chỗ vạt nêm của cành ghép vào (nhớ đặt mặt vạt dài khoảng 4 - 5 cm trên cành ghép áp sát vào phần gỗ của gốc ghép). Sau đó dùng dây nilon quấn chỗ ghép cho vừa đủ chặt.